

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3341/2022. (VII. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.II.20.539/2021/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.166/2020/17. számú ítélete, valamint a Kúria Pfv.II.20.539/2021/2. számú végzése ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése megsértését kifogásolták.
- [2] Az indítványozók alkotmányjogi panaszának alapjául szolgáló birtokháborítás megszüntetése iránti perben az indítványozók keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze a velük szomszédos ingatlanon cukrászdát üzemeltető alperest az általa előidézett, szükségtelen zavarás megszüntetésére.
- [3] Az ügy előzménye, hogy az indítványozók tulajdonában, illetve haszonélvezetükben álló ingatlan közelében 2013-ban egy cukrászdát létesítettek, amelynek teraszát úgy alakították ki, hogy arról szabad rálátás nyílt az indítványozók ingatlanára. Az indítványozók polgári pert indítottak, keresetükben azt kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest a szükségtelen zavarás megszüntetésére. A bíróság első fokon meghozott közbenső ítéletében a kereseti kérelmet a jogalap tekintetében alaposnak találta, és megállapította, hogy a vendéglátóipari egységként is üzemelő épület teraszának kialakítási módjával az indítványozókat szükségtelenül zavarja. A másodfokú bíróság a közbenső ítéletet helybenhagyta, így az jogerőssé vált, az eljárás a továbbiakban arra irányult, hogy a zavarás konkrét elhárításának, a rálátás megakadályozásának módját meghatározza. Az eljárást lezáró ítéletében az elsőfokú bíróság a terasz nyitvatartását időben korlátozta, ezt meghaladóan az indítványozók keresetét elutasította.
- [4] A másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.166/2020/17. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az indítványozók keresetét teljes mértékben elutasította.
- [5] A Kúria Pfv.II.20.539/2021/2. számú végzésével az indítványozók felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította. A Kúria végzésének indokolását arra alapította, hogy az indítványozók felülvizsgálati kérelmükben nem jelölték meg egyértelműen és határozottan, hogy a jogerős ítélet mely jogszabályhelyet sérti, ekként a felülvizsgálati kérelem nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 272. § (2) bekezdésében foglaltaknak.
- [6] 2. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban előadták, hogy az alperes cukrászda terasza oly módon került kialakításra, hogy az indítványozók ingatlana beláthatóvá vált. Az indítványozók álláspontja szerint a másodfokú bíróság közbenső ítélete jogerősen elbírálta azon kérdést, hogy az alperes teraszának kialakítása az indítványozókat szükségtelenül zavarja. Az indítványozók szerint a másodfokú bíróság valótlanul állapította meg, hogy a növényzet 2016 és 2020 között oly mértékben megnövekedett, hogy az alperes teraszáról nézve már takarást biztosít, illetve időközben sem épült több olyan ház, amely a belátást megszüntette volna.
- [7] Az indítványozók szerint a másodfokú bíróság ezen eljárása megsértette a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jogukat, a tisztességes tárgyaláshoz, illetve az észszerű időn belül történő jogvita elbírálásához való jogukat, valamint jogellenesen elvonták az indítványozók tulajdonát. Az indítványozók szerint a jogerős ítélet a közbenső ítélet által keletkeztetett *res iudicata* megsértése okán sérti az Emberi Jook Európai Egyezményének (a továbbiakban: EJE) 6. cikk 1. bekezdésében foglaltakat.

- [8] Az indítványozók a Kúria végzését azért kifogásolták, mert álláspontjuk szerint az a fenitek miatt sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jogukat és az észszerű időn belül történő elbíráláshoz fűződő jogukat. Az indítványozók szerint a Kúria eljárása azért is sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, mert figyelmen kívül hagyta a közbenső ítélet által keletkeztetett *res iudicatát*.
- [9] Az indítványozók az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének és az EJEK Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének megsértését azzal indokolták, hogy a szükségtelen zavarást megállapító közbenső ítéletet a másodfokú bíróság annulálta, a Kúria pedig ezen másodfokú döntést helybenhagyta, így az indítványozók ingatlanában értékszőkenés következett be.
- [10] A Kúria végzése kapcsán az indítványozók előadták, hogy álláspontjuk szerint a felülvizsgálati kérelmükben jól meghatározhatóan megfogalmazták a jogsértéseket.
- [11] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [12] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) és b) pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban a kúriai végzésen kívül a jogerős ítéletet is kifogásolták.
- [14] Az Alkotmánybíróság régi Pp. alapján hozott bírósági határozatokra vonatkozó gyakorlata szerint „[a] jogerős döntés tehát akkor támadható a Kúria nem érdemi döntésén keresztül, ha az indítványozó korábban, a megfelelő határidőben már nyújtott be alkotmányjogi panaszt a jogerős döntéssel szemben, ám a párhuzamosan benyújtott felülvizsgálati kérelem okán az visszautasítására került. A jelen ügyben az indítványozó korábban, a felülvizsgálati kérelemmel párhuzamosan nem nyújtott be alkotmányjogi panaszt, így az Ügyrend 32. § (4) bekezdése jelen ügyben nem alkalmazható” [3218/2018. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [18]].
- [15] Mindezekre tekintettel az indítványozók alkotmányjogi panasa a Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.166/2020/17. számú jogerős ítélete vonatkozásában elkésztettnek minősül, ekként a másodfokú ítélet vonatkozásában előterjesztett kifogásaik nem voltak vizsgálhatók.
- [16] A testület megállapította, hogy az indítványozók érintettnek tekinthetők és a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítették.
- [17] Az indítványozók megjelölték az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést. Az indítványozók megjelölték továbbá az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseként az Alaptörvény a XIII. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [18] Az indítványozók több kifogásuk kapcsán hivatkoztak az EJEK megsértésére is, idézve az EJEK gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Alaptörvény 24. cikk f) pontja, valamint az Abtv. 32. §-a alapján csak a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközésének a vizsgálatára terjed ki a hatásköre, és arra is csak az Abtv. 32. § (2) bekezdésében meghatározott indítványozói kör indítványára; bírói döntések nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára azonban nincs hatásköre. Következésképpen ezen indítványelem az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában támasztott követelménynek nem felel meg.
- [19] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik.
- [20] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja szerint a kérelem akkor tekinthető határozottnak, ha alkotmányjogi panasz esetén egyértelműen megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve az e) pont szerint egyértelműen indokolni kell, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [21] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti indokolást.
- [22] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.

- [23] Az Alkotmánybíróság elöljáróban kiemeli, hogy feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, és nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazását felülbírálni, hiszen a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, elsősorban a Kúria feladata {3119/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [30]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [24] Az indítványozók az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban látták, hogy a másodfokú bíróság a közbenső ítélettel ellentétesen döntött, illetve állításuk szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmük hivatalból történő elutasításával lényegében helybehagyta az általuk kifogásolt másodfokú ítéletet.
- [25] Az Alkotmánybíróság elöljáróban kiemeli, hogy a Kúria a régi Pp. 272. § (2) bekezdése alapján hozott végzése azt eredményezte, hogy az indítványozók felülvizsgálati kérelmét a Kúria nem vizsgálta érdemben, mivel az a perjogi szabályokkal ellentétesen kerül előterjesztésre. Az indítványozók nem vitatták, hogy a másodfokú ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmükben nem jelölték meg pontosan a megsértett jogszabályhelyet, illetve jogszabálysértést, e tekintetben arra hivatkoztak, hogy a jogsértéseket azonban megfogalmazták.
- [26] A Kúria gyakorlata szerint azonban „a félnek pontosan meg kell jelölnie, hogy a jogerős határozat mely jogszabályhelyet sérti, illetve a jogszabálysértést részletesen körül kell írnia, meg kell indokolnia, mindezen feltételek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalból elutasítását eredményezi, a felülvizsgálati kérelem tartalmi kellékeinek a hiánya miatt a fél hiánypótlásra való felhívásának nincs helye” (kúriai végzés [9]).
- [27] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [28] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint tartózkodik az indokolásban megjelenő érvek megalapozottságának vizsgálatától, mert a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárásjogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3119/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [30]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [29] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítványozók által „megfogalmazott általános kritika nem teszi érdemben felülvizsgálhatóvá a panaszt pusztán azáltal, hogy az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozik” {3203/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [35]; 3172/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [9]}. Következésképpen az Alkotmánybíróság nem látott okot arra, hogy a Kúria szerint a perjogi szabályokkal ellentétesen előterjesztett felülvizsgálati kérelem tekintetében eltérő következtetésre jusson.
- [30] A kúriai végzés vonatkozásában az indítványozóknak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos kifogásuk kapcsán az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy „nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá minden olyan ügy, melyben az indítványozó állítása szerint jogsértő bírósági határozatok eredményeként pervesztés lett, és ezért vagyronvesztést szenvedett el (vagyoni követeléséhez nem jutott hozzá). Az alkotmányjogi panasz a tulajdonjog sérelmén keresztül nem lehet eszköze vagyoni jogi perekben a bíróságok által elkövetett, egyéb alkotmányossági kérdést fel nem vető, egyszerű törvénysértések orvoslásának” {3120/2017. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [40]; 3007/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [19]}.
- [31] Az indítványozók a támadott kúriai végzés alaptörvény-ellenességét egyebekben nem indokolták, az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet a tulajdonhoz való joggal, illetve a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben, alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesülését érintő, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességgént lehetne értékelni.
- [32] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az Abtv. 27. § (1) bekezdésére, 29. §-a, 30. § (1) és (3) és (4) bekezdéseire, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), d), h) pontjaira, valamint 32. §-ára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2022. június 28.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/4849/2021.

• • •